

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis Universa, Complectens Omnia Morum Præcepta, Et Principia Decisionis Omnium Conscientiæ Casuum, Suis Quæque Momentis Stabilita

Ad usum Parochorum, & Confessariorum

Continens Tractatus De Obligationibus Specialibus Certorum Statuum, De
Sacramentis In Genere, Et In Specie, Et De Censuris Et Irregularitatibus

Antoine, Paul-Gabriel

Ingolstadii, MDXXXIV.

VD18 90392167

Q. 2. An Judex potest capite condemnare eum, quem certò novit
innocentem, si per testes legitimè probetur reus?

urn:nbn:de:hbz:466:1-41032

Q. 2. An iudex potest capite condemnare eum, quem certò novit innocentem, si per testes legitime probetur reus?

Resp. I. In tali casu, ex communi, iudex tenetur omnes vias inire, quibus possit eum liberare, ut impediendo accusationem, extrahendo iudicium, remittendo causam ad Superiorem, & apud eum assumendo officium testis. &c. Quòd si his mediis non possit eum liberare, juxta multos non ei licet talem morte damnare, sed debet jurare se certò cognoscere ejus innocentiam, & potius officium dimittere & qualibet pati: quia directè innocentem occideret, & quidem ut causa principalis mandando ut occidatur, quòd est intrinsecè malum, & contra illud Exod. 23. *Insontem & iustum non occides, quia aversor impium.* Enim verò intrinsecè malum est adimere alicui vitam sine auctoritate: at iudex nullam habet auctoritatem in vitam innocentis, cum hæc solius Dei dominio subjecta sit; nec resp. ipsa potest verum innocentem directè occidere, sicut potest directè bonis temporalibus spoliare, ob justam causam ad bonum commune pertinentem, quia habet dominium altum in bona subditorum, non autem in eorum vitam.

Idem dic de mutilatione: quia respub. non potest hanc pœnam innocenti inferre, non enim habet dominium vitæ & corporis suorum subditorum. Quare nec minister justitiæ potest executioni mandare sententiam
mortis

mortis vel mutilationis, quam certò scit esse iniquam: sicut enim per se malum est jubere occidi innocentem, ita & hæc jussa exequi.

Resp. II. In causis civilibus, & in iis in quibus agitur solùm de pœnis pecuniariis, ex communi iudex potest judicare secundùm allegata & probata: quia resp. habet dominium altum bonorum privatorum, vi cuius potest de illis disponere; quando bonum publicum id requirit, ut in hoc casu; ne cum populi scandalo forma seu ordo judiciorum publicorum evertatur ac impediatur; cuius quidem observatio necessaria est ad pacem & quietem reip. quippe iniqui iudices possent impunè contra allegata & probata, prætextu scientiæ privatæ, jus recusare iis quibus vellent. Deindè nemo civium meritò potest ægrè ferre aut queri sibi injuriam esse factam à iudice per talem sententiam; cum videat se ab illo juvari non posse, neque par esse ut iudex potius officium deserat quam sententiam ferat. Denique innocens potest hæc bona postea recuperare. Teneatur tamen iudex in hoc casu prius omni industriâ curare, ut falsitas detegatur, vel ut processus impediatur.

Q. 3. An peccat & tenetur ad restitutionem Iudex, qui reum condemnat ex cognitione injustè extorta?

Resp. Aff. Ita Covar. Sot. Gomez, Lessius, Sanchez, De Lugo & alii. Quia injuriam quam fecit,